"دومبىرا جاراسترۇ كەڭسەسىنەن" جاراسمىدىلىق كۈيى اسقاقتادى

مەن كورىكتى شينجياڭدامىن

□ انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ئەتلىشى جاڭ تيك

كوپشىلىك قورالاي وتىرىپ، اق شاي ئىشىپ، بال كۈلشەدەن ئەدام تاتىپ، دومبىرا شەرتىپ، اڭگىمەگە باستى... داۋ ـ شاردى جاراسترۇداعى مۇنداي كورىنىستى بۇرىلتوعاي اۋداندىق حالىق سوتى مەكەمەسى قاراماعاي حالىق سوتىنىڭ "دومبىرا جاراسترۇ كەڭسەسىنەن" ۇنەمى كورۇگە بولادى.

قاراماعاي قالاشىعى بۇرىلتوعاي اۋدان ورتالىعىنان ەڭ شالعاي اۋىل ـ قالاشىق، قاراستى ئوڭتۇستىك جەر اۋدانى 20 مىڭ شارشى كيلومەتردەن استام، 80%تەن استام بۇقارا قازاق ۇلتى. وسى اراعا ورنالاسقان بۇرىلتوعاي اۋداندىق حالىق سوتى مەكەمەسى قاراماعاي حالىق سوتى 17 اكىمشىلىك قىستاققا قىزمەت وتەيدى. سوتتا تەڭ ئىبىر شتاتتاعى سۇديا، ئىبىر سۇديا كومەكشىسى، ئىبىر حاتشى، ئىبىر زاڭ ساقشىسى بولعانىمەن، ئار جىلى 300دەن استام دەلو بىتىرەدى، ولار جىل بويى نەگىزگى ساتىدا تۇرىپ، تاۋلى ئوڭىردىڭ ئاربىر سۇيەم جەرىن قادامدارىمەن باسىپ ولشەپ، وسى ارانىڭ ادىلدىگىن، ادىلەتتىلىگىن قورعاپ كەلەدى.

مالشىلىق ئوڭىرى سوتىنان دومبىرا ئۇنى تارالدى

11 ـ ايدىك 20 ـ كۈنى تاڭەرتەڭ، قاراماعاي حالىق سوتىنىڭ سوت ئتوراعاسى اراي باقتىبەك 5 جاستاعى بالاسىن اكە ـ شەشەسىنە تاپسىرىپ بەرگەنىنەن كەيىن، ئىسورىننا اسىعىس جونەلدى. وسى كۈنى ونىڭ كۈن ئتارتىبى تەگس ورنالاستىرىلعان، ئىبىر رەتكى جۇمىس باسىنداعى اڭگىمە، 2 نۇسقا سوتقا شاقىرۇ قاعازىن جەتكىزۇ، 3 رەتكى جۇمىس باسىنداعى جاراسترۇ...

"قازىر قوزىلاردىڭ كەيبىرى ئولىپ قالدى، كەزىندە كەلىسىمدە بىيلىگى قوزىلار ئار ادامعا جارتىدان تيەدى دەپ ايقىن جازىلعان، مەنىڭ زيانىما كىم جاۋاپتى بولادى"؟

"قوزىنىڭ ىندەتىن قولدان جاسامادىق، مال باققان اقىمدى سەن، ئىسوزسىز، تولەۋىڭ كەرەك".

كەڭسەگە ەندى عانا اياق باسقان اراي قىستاق تۇرعىنى قا XXتىڭ قاپالانعان كوڭىل كۇيمەن ا XXتەن مال باعۇ اقىسىن سۇراپ جاتقانىن كوردى.

اراي مەن سول جەردەگى تاعى ئىبىر قىزمەتتەسى سوزگە كەلىسپ قالعان ەكى ادامدى ەكى جاراسترۇ كەڭسەسىنە شاقىرىپ، جاعدايلارىن جەكە ـ جەكە ۇعىستى. ەكى جاقتىڭ كوڭىل كۇيى ساباسىنا تۇسكەنىنەن كەيىن، اراي ەكى داۋگەردى "دومبىرا جاراسترۇ كەڭسەسىنە" شاقىرىپ كەلىپ، ىستىق اق شاي قۇيىپ، ئادامى ئتىل ۇيرەتىن باۋىرساق اكەلىپ، دومبىرا كۇيىن قويدى. ەكى قىستاق تۇرعىنى تۇسپا ـ تۇس وتىردى، اراي زاڭ بىلىمدەرىن اۇيلداستاردىڭ دامدەس بولۋ جوسىنىمەن ۇشتاسترا وتىرىپ سايكەستى ۇسىنىس بەردى، ەكى جاق مۇنى قۇانا قابىل الدى.

وسىنداي ىستەرگە "90 ـ جىلدارداعى تۇلەگى"، سوت ئتوراعاسى اراي كوپ جولعادى.

2021 ـ جىلى اراي اۋداندىق حالىق سوتى مەكەمەسىنەن قاراماعاي حالىق سوتىنا اۋىسىپ كەلىپ قىزمەت ىستەيدى. "بۇرىنعى سوت ئتوراعاسى دەلو قابىلداعاندا ۇنەمى 'دەلو ئبىترۇ جۇرت تىلەگىمەن قابىسپ جاتادى، بۇقارا ئۇشىن كوپ ويلانۋ كەرەك' دەگەندى اۋزىنان تاستامايتىن". اراي بىلاي دەدى: ۇزاق ۋاقىت بويى نەگىزگى ساتىدا ازاماتتىق ىستەر سوتىمەن اينالىسقان ساقا سوت ئتوراعاسى مالشىلىق وڭىرىندەگى ازاماتتىق ىستەر دەلوسىنداعى داۋگەرلەردىڭ باسىم كوبىنىڭ قاراپايىم بۇقارا ەكەندىگىن ابدەن بىلەدى، ولار جەرى كەڭ، ادام سيرەك، قاتىناسى قولايسىز مالشىلىق وڭىرىندە تۇرمىس كەشىرىپ كەلگەن، ارىز ـ شاعىمنىڭ كوبى ۇيلەنۋ، وتباسى، حالىق اراسىنداعى قارىز، جايلىم، ئورىس داۋلارىن، ت. ب نەگىز ەتەدى، سوندىقتان وسىنداي دەلولاردى قاراۋ بارىسىندا جاراسترۇ تاسىلىنە باسا ئمان بەرۇ كەرەك.

"ماڭدايداعى مەملەكەت گەربى، كەۋدەدەگى حالىق سوتى بەلگىسى ـــ جاۋاپكەرشىلىك پەن بورىش ارقالاۋدان دەرەك بەرەدى. اراي بىلاي دەدى: ساقا سوت ئتوراعاسىنىڭ تاربيەلەۋىندە جاراسترۇ قىزمەتىن جاقسى ىستەۋدە جان اشىر، جاراسىمدى، ادال بولۋدى ۇيرەندىم. "جان اشىر" بولۋ دەگەنىمىز جەرگىلىكتى قىستاق تۇرعىندارىنىڭ اس ۇستەلىن قورالاي وتىرىپ، ئبىر جاعىنان، باۋىرساق جەپ، اق شاي ئىشىپ، ەندى ئبىر جاعىنان، دومبىرا شەرتىپ اڭگىمەلەسەتىن ادەتتەرىن جاراسترۇ كەڭسەسىنە كوشىرىپ اكەلىپ، كوڭىلدى رايدا جاراسترىپ جىبەرۇ؛ "جاراسىمدى" بولۋ دەگەنىمىز دومبىرانىڭ جاراسىمدى اۋەنى، ەكى جاقتىڭ داۋگەرىن قول الىسترىپ جاراسترۇدى مەڭزەيدى؛ "ادال" بولۋ دەگەنىمىز سۇدىيانىڭ باستان ـ اياق پارتياعا ادالدىعى، مەملەكەتكە ادالدىعى، حالىققا ادالدىعى، زاڭعا ادالدىعى. "دومبىرا جاراسترۇ كەڭسەسىنىڭ" جاي ـ جاپسارى مىنە وسىنداي.

اراي بىلاي دەدى: 2015 ـ جىلى "دومبىرا جاراسترۇ كەڭسەسى" قۇرىلعاننان بەرى قاراماعاي حالىق سوتى "دومبىرا جاراسترۇ ئادىسىن" قولدانىپ، قايشىلىقتان، داۋ ـ شاردان 1400دەن استامىن شەشىپ، 1100دەن استام دەلونى ارىز بەرۇدەن بۇرىن جاراسترىپ، جۇمىس باسىندا شەشىپ، ارىز ـ شاعىمدى قاينارىنان شەشۋ ونىمدىلىگى كورىنەكتى بولدى.

"باسىم كوبى قىستاق تۇرعىنداري ارا ـ سىنداعى كىشى ـ گىرىم داۋ ـ شار بولعانىمەن، كىشى ـ گىرىم ىستەر ويداعىداي ئبىر جايلى ەتىلمەسە، ناشار زاردار تۇىلۋى مۇمكىن. 'دومبىرا جاراسترۇ ئادىسى' اتقارىلعاننان كەيىن، 'كىشى ـ گىرىم ىستەردىڭ قىستاقتان شىقپاۋىنا، ۇلكەن ىستەردىڭ قالاشىقتان شىقپاۋىنا، قايشىلىقتاردى جوعارىعا جولداماۋدى' نەگىزىنەن ورىندادىق"، ـ دەدى اراي.

"ات ۇستىندەگى سۇدىيا" قىستاۋدى، جايلاۋدى ارالاپ ئجۇردى

جەرى كەڭ، ادامى سيرەك، ئادىلىالىق قىزمەت وتەۋ كولەمى كەڭ، قاتىناسى قولايسىز بولعاندىقتان، ئداستۇرلى سوت جۇرگىزۇ ئتاسىلى حالىق بۇقاراسىنىڭ ئادىلياعا بولعان تىڭ سۇرانىسى مەن تىڭ ئۇمىتىن تولىق قاناعاتتاندىرا المايدى. سوندىقتان سۇدياڭ كوپ جول باسۇى، بۇقارانىڭ از شاپىقىلاۋى مالشىلىق ئوڭىرى جونىنەن اناعۇرلىم رەال ئمان الادى.

10 جىلدان بەرى قاراماعاي حالىق سوتىنىڭ سۇدىيالارى قاراماعاي قالاشىعىنداعى 17 قىستاقتىڭ تۇكپىر ـ تۇكپىرىن ارالاپ بولدى، قىستاۋ، جايلاۋ اراسىندا شاپقىلاپ، جەرگىلىكتى كادرلارمەن، بۇقارامەن تونىنىڭ شكى باۋىنداي بىتە قاينىاسپ كەتتى، بۇقارا ولاردى جاقىن تارتىپ "ات ۇستىندەگى سۇدىيا" دەپ اتاستى.

"كەي كەزدەرى دەلولارعا جاراسترۇ جۇرگىزۇ ئىسى ئساتتى بولا بەرمەيدى، ئبىز نەشە كۇن، اۋەلى، ون نەشە كۇن ۋاقىت جۇمساپ، تەكسەرۇ جۇرگىزىپ، دالەل ـ ىسپات الىپ، بۇقاراعا يدەيالىق قىزمەت ىستەتەيمىز"، ـ دەدى اراي.

بۇرىلتوعاي اۋدانى شعانجيدە اۋىلى شىعانجيدە قىستاعىنىڭ تۇرعىنى ساي XX پەن ا XX ئاسلى تاتۋ ـ ئتاتتى كورشى بولاتىن، 2022 ـ جىلى 10 ـ ايدان 12 ـ ايعا دەيىن، ساي XX قورالى قويىن دۇرىس باعىپ ـ باسقارماعاندىقتان ا XXتىڭ اتىزىنا كوپ رەت كىرىپ كەتەدى، ا XX نەشە رەت قۇادى ئارى ساي XXكە قويعا جاقسى قاراۋدى ايتادى. 12 ـ ايدىڭ سوڭىندا، قويلار تاعى اتىزعا كىرىپ، ا XXتى ئبىرجولاتا شامداندىرادى، ول اشۇىنا باسىپ ساي XXتىڭ 18 قويىنىڭ ئبىر جاق قۇلاعىن كەسىپ تاستايدى، سونىمەن ەكى جاقتىڭ قايشىلىعى ۇشىعا تۇسەدى.

دەلونى قابىلداعاننان كەيىن، اراي ەكى جاقتىڭ داۋگەرىن شاقىرىپ ئادىلىا بولىمشەسىندە جاراسترۇ جۇرگىزەدى، ئبىرىنشى رەتكى جاراسترۇ ئساتتى بولمايدى. اراي ساي XX پەن ا XXتىڭ ۇيىنە سان مارتە بارىپ، سول ورىندا دەلونىڭ جاعدايىن ۇعىسىپ، الاۋزدىقتى ايقىنداعاننان كەيىن، ەكى جاقتى "دومبىرا جاراسترۇ كەڭسەسىنە" شاقىرىپ ئناسيحات ايتادى.

كوپ رەت ئناسيحات جۇرگىزگەننەن كەيىن، ەكەۋى ئبىر ـ بىرىنەن كەشىرىم سۇراپ، قول الىسىپ جاراسىپ، سوڭىندا اۋىز بىرلىگىنە كەلىپ، جاراسترۇ كەلىسىمىنە قول قويادى، سۇدىيا ەكى جاقتى سول ورىنعا شاقىرىپ كەلىسىم مازمۇنىن اتقارادى، ا XX ساي XXكە 18 قوي تولەپ بەرىپ، ساي XXتىڭ قۇلاعى كەسىلگەن 18 قويىن ئوز ۇيىنە ايداپ اكەتەدى.

"مالشىلاردىڭ ئىسى ئۇشىن، تاۋ جولى قانشاما كۇدىر، قانشاما ۇزاق بولسا دا بارۇ كەرەك، ويتكەنى ئبىز جاۋاپكەرشىلىك جانە بورىش ارقالاپ وتىرمىز"، ـ دەيدى اراي.

جاڭا داۋىردەگى "فىڭچياۋ تاجريبەسىن" جاڭالىق اشا دامىتى

"لىۋ مىرزا سالەمەتسىز بە، اي باسىندا ئسىز بەن ە XXتىڭ حالقىنىڭ قارىز داۋ ـ شارىن جاراسترعان ەدىك، قارسى جاق توىلەمدى تولىق تولەدى مە"؟ قاراماعاي حالىق سوتىنىڭ سۇدىيا كومەكشىسى ئمولدىر تابىس ەلەكترونداى ساناق كەستەسىن اشىپ، بىردەن تەلەفون جالاپ سۇراپ جاتتى.

لىۋ مىرزانىڭ كەسەتمىدى جاۋابىن الماعاننان كەيىن، ئمولدىر كەستەگە "اتقارىلدى" دەپ جازدى. ئار اپتادا قاراماعاي حالىق سوتىنىڭ قىزمەتكەرلەرى قىزمەت جاعدايىنا نەگىزدەلىپ كەستەنى جاڭالايدى ئارى كۇشكە يە بولعان دەلولاردىڭ اتقارىلۋ جاعدايىنا مەرزىم سايىن تەلەفون جالاپ سۇراستىرىپ وتىرادى.

سوڭعى جىلدارى قاراماعاي حالىق سوتى جاڭا داۋىردەگى "فىڭچياۋ تاجريبەسىندە" جاڭالىق اشىپ جانە دامىتىپ، "دومبىرا جاراسترۇ كەڭسەسىن" نەگىزگى شەپ، "مالشىلىق ئوڭىرى ئۇشتى تىندىرۇ قىزمەت ئادىسى" مەن "ۇلىڭگىر تاجريبەسىن" ەكى قانات ەتكەن ئادىلىالىق قىزمەت وتەۋدىڭ جاڭا ۇلگىسىن قالىپتاستىرۇعا نزدەنىس جاسىپ، حالىق بۇقاراسىنا ادىلدىكتىڭ، ادىلەتتىلىكتىڭ جانىندا ەكەندىگىن شىن مانىندە سەزىندىردى.

حالىق بۇقاراسىنا ئبىر بەكەتتىك كوپ نەگىزدى داۋ ـ شاردى شەشۋ قىزمەت وتەۋىن ازىرلەۋ ئۇشىن، قاراماعاي حالىق سوتىنىڭ "دومبىرا جاراسترۇ كەڭسەسى" ىلگەرىندى ـ كەيىندى 2 جىل ەڭ جوعارى حالىق سوتى مەكەمەسىنىڭ قىزمەت بايانداماسىنا جازىلىپ، ىلگەرىندى ـ كەيىندى "اۋتونوميالى رايوندىق تىنىش ـ امانداق قۇرىلىسىنداعى وزات كوللەكتيۋ"، "اۋتونوميالى رايون بويىنشا سوت مەكەمەلەرىندەگى ەڭ تاڭداۋلى حالىق سوتى" اتاعىنا يە بولدى. بيىل ەڭ جوعارى حالىق سوتى مەكەمەسى "فىڭچياۋ ۇلگىسىندەگى حالىق سوتىن سومداپ، ارىز ـ شاعىمدى قاينارىنان شەشۋدى ىلگەرىلەتۋ" تيپتىك دەلو مىسالىن شىعارىپ، 5 ـ توپتاعى جاڭا داۋىردەگى حالىق سوتى قۇرىلىسى دەلو مىسالىن جاريالادى، وعان قاراماعاي حالىق سوتىنىڭ "جاڭا داۋىردە شەكارا رايوندا 'مالشىلىق ئوڭىرى سوتى' اۋىل ـ قىستاق جاراسىمدىلىعىنىڭ ەڭ قۇاتتى ئۇنىن اۋەلەتتى" دەلو مىسالى ئساتتى تاڭدالدى.

"شىنىن قۇعاندا، جاراسترۇ قىزمەتىنىڭ بارىسى بەينە دومبىرا شەرتكەندەي، جاراسترىلعان ەكى جاق دومبىرانىڭ ەكى شەگى سىپەتتى، جاراسترۇشى سۇدىيا دومبىرا شەرتكەن اقىن، شەكتى سابىرلىلىقپەن تۇسىنگەندە، شەرتۋ ئادىسىن دۇرىس تاپقاندا عانا، دومبىرادان اسىم كۇي توگىلىپ، ارالارىنداعى قايشىلىقتى شەشپ، ەكى جاقتى قول الىستىرىپ جاراسترۇعا بولادى"، ـ دەدى اراي.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ئبىر ـ بىرلەگەن تاس جول نىسانىنىڭ تىرەك بولۋىندا، شينجياڭ تاس جول تورابىنىڭ جالپى ۇزىندىعى 223 مىڭ كيلومەترگە جەتپ، وڭتۇستىك، سولتۇستىك، ورتا سىندى شينجياڭعا كىرىپ ـ شعاتىن 3 ۇلكەن جوعارى قارقىندى تاس جول ارناسىنىڭ وزەكتى جول بولىگى جاپياي سالىنىپ، جوڭعار ويپاتى مەن تارىم ويپاتىن اينالعان جوعارى قارقىندى (1 ـ دارەجەلى) تاس جول جاپياي سالىنىپ، وڭتۇستىك، سولتۇستىك شينجياڭدى تۇتاستىراتىن كوپ تارماق تاس جول ارناسى جەدەل سالىنىپ، شعىسپەن بىرلەسىپ، باتىسقا شعاراتىن، وڭتۇستىك پەن سولتۇستىكتى ىركىلىسسىزدەندىرەتىن تەز قارقىندى جول تورابى ارناسى جەدەل قالىپتاستى.

شينجياڭنىڭ تەمىر جول قاتىناۋ ارالىعى 9092.1 كيلومەترگە جەتپ، العاشقى قادامدا "ئبىر ئوس (لانجوۋ ـ شينجياڭ تەمىر جولى، لانجوۋ ـ شينجياڭ جوعارى قارقىندى تەمىر جولى نەگىزگى ارناسى)، شينجياڭنان شعاتىن 3 جەلى (ورتا بولىك لانجوۋ ـ شينجياڭ جەلىسى، سولتۇستىك بولىك لينحى ـ قۇمىل جەلىسى، وڭتۇستىك بولىك گولمۇد ـ كورلا جەلىسى)، ەكى اينالما (سولتۇستىك شينجياڭ، وڭتۇستىك شينجياڭ اينالما جەلىسى)، ەكى سىرتقا باعىتتالعان جەلى (الاتاۋ ساعاسى، قورعاس شەكارا وتكەلى)" سىندى جول تورابى ارناسىن قالىپتاستىردى.

وسى نەگىزدە شينجياڭنىڭ تەمىر جول تاراۋلارى "گۇلدەنۇ" اتتى قالا ارالىق جولاۋشىلار پويەزىن جانە "قاشقار" اتتى، "اقسۇ" اتتى سياقتى ەرەكشە جۇردەك جولاۋشىلار پويەزىن جۇرگىزىپ، شينجياڭ ىشىندەگى قالالار اراسىنداعى پويەزدىڭ ساپار ۋاقىتىن ۇزدىكسىز قىسقارتتى.

شينجياڭنىڭ اۋەجاي سانى 25كە مولايىپ، تۇتاس شينجياڭنىڭ ئارقايسى اۋەجايلارىنىڭ جالپى قاتىناتىن مەرزىمدى اۋە لەنياسى 459عا جەتتى، مۇنداى ەل ئشى جولاۋشى تاسىمال اۋە لەنياسىنان 438ى بار. تارماق لەنيا اۋەجايلارىندا تاشقورعان حونچيراپ اۋەجايىنان تىس، باسقا تارماق اۋەجايلاردىڭ بارلىعى ئوزارا قاتىناتىن اۋە لەنياسىن اشىپ، "نەگىزگى جەلى مەن تارماق جەلى تۇتاسقان، تۇتاس جەلى تۇتاسقان" اۋياتسيا تاسىمالىنا قىزمەت وتەۋ تورابى جەدەل قالىپتاستى.

شينجياڭ حالقىنىڭ اۋياتسياسى ئۇرىمجىنى وزەك ەتكەن، قاشقار قالاسى، قۇلجا قالاسى، التاي ايماعى، قاناس تارماق جەلى اۋياتسيا تۇيىندەرىن تۇتاستىراتىن جالداماليى ۇشاق اۋە جەلىسىن شعارىپ، "ورقى ـ نارات" سياقتى سارا ساياحات قىسقا ارالىقتى تاسىمال اۋە جولىن اشىپ، ساياحاتشىلاردىڭ ساياحات نسانالى جەرىنە تەز جەتۋىنە مۇمكىندىك جاسادى.

تاس جول جىلجىمالى كورىنىس سۇرەتىنە اينالدى

اۋتونوميالى رايوندىق قاتىناس ـ تاسىمال مەڭگەرمەسى پارتكومىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار مەڭگەرمە باستىعى گۇ جىفىڭ بىلاي دەدى: قاتىناس ـ تاسىمال مەڭگەرمەسى قاتىناس ـ تاسىمالدىڭ جوعارى ساپالى داماۋىن بەلسەندىلىكپەن جەبەپ، ئتۇرلى قاتىناس ـ تاسىمال جانە ساياحاتتىڭ توعىسا داماۋ شارالارىن قولدانىپ، "قاتىناس + ساياحات" سىندى جاڭا داماۋ جولىنا بەلسەندىلىكپەن نزدەنىس جاسادى.

تاياۋدا مايتاۋ ـ كۇشار تاس جولى مىسالى مەملەكەت بويىنشا ئبىرىنشى توپتاعى قاتىناس ـ تاسىمال جانە ساياحاتتىڭ توعىسا داماۋىنىڭ تيپتىك مىسالىنا ەنگىزىلىپ، "قاتىناسقا قۇات ۇستەۋ، ساياحاتتى دامىتۇ، كاسىپ سالاسىنىڭ ونىمدىلىگىن ارتتىرۇ، مادەنيەتتىڭ الۋان ئتۇرلى بولۋى" سىندى نەگىزگى جەلى تاس جول قاتىناس پەن ساياحاتىنىڭ توعىسا جوعارى ساپالى داماۋىنىڭ شينجياڭ ۇلگىسىنە اينالدى.

مايتاۋ ـ كۇشار تاس جولى مەملەكەت جولى 217 ـ لەنياسىنا تاۋەلدى، مايتاۋدان كۇشارعا دەيىن 7 اۋدان، قالانى كەسىپ ئوتىپ، نارات جايلاۋى، ۇلكەن ـ كشى ايداعار كولى، تيانشان ۇلكەن اڭعارى سياقتى كوپتەگەن كورىنىس وڭىرلەرىنەن وتەدى، تيانشاننىڭ وڭتۇستىگى مەن سولتۇستىگىن تۇتاستىرادى، جول بويى اڭعار، مۇزدىق، جايلىم، ورمانمەن تۇتاسىپ جاتادى... جول بويىنداعى ايىندى كورىنىستەردى كورىپ ۇلگىرە المايسىز، جۇىق جىلدار بەرى ساياحاتشىلاردىڭ ئوز كولىگىمەن ساياحاتتاۋداعى، ئسوزسىز باراتىن ايگىلى جەرىنە اينالدى.

6 ـ ايدان 10 ـ ايعا دەيىن اۋتونوميالى رايوندىق قاتىناس ـ تاسىمال مەڭگەرمەسى "شينجياڭ تاس جولىنىڭ كورىنىس جولى تانسقىسىن جارقىراتىپ، مايتاۋ ـ كۇشار تاس جولىنىڭ جاسىل جەر، مانات تاۋىن قايتارۋ" ئجۇز كۇندىك قيىملىن بەلسەندىلىكپەن ورىستەتتى ئارى جۇڭچيۇ، مەملەكەت مەرەكەسى سىندى قوس مەرەكە كەزىندە مايتاۋ ـ كۇشار تاس جولىن كەشەۋىلدەتىپ جاۋىپ، قوعامداعى قاۋىمنىڭ مايتاۋ ـ كۇشار تاس جولىندا جاۋىپسىز، قولايلى، ىركىلىسسىز ساياحاتتاۋىنا جوعارى ساپالى قاتىناس ـ تاسىمال ساپارى قامتاماسىزدىعىن ازىرلەدى.

مايتاۋ ـ كۇشار تاس جولىن ارقاۋ ەتىپ، جەرگىلىكتى ورىن مايتاۋ ـ كۇشار تاس جول مۇراجايى، مايتاۋ ـ كۇشار قوناق ئۇيى، اس ـ سۋ ئدامدى تاعامدار كوشەسى، حالقارالىق جەكە كولىكپەن ساياحاتاۋ ەرۇجايى سياقتى نساندىردى ىركەس ـ تىركەس سالىپ، مايتاۋ ـ كۇشار تاس جولى "ئنول كيلومەتر" ئوز كولىگىمەن ساياحاتتاۋ ايگىلى ماركاسىن جەتىلدىرىپ، "شيحۋ بەكەتى" امبەباپ ساياحات قىزمەت وتەۋ ورتالىعى نسانىن، تيانشاندى اينالعان ئدامدى تاعامدار ايالداماسىن، ساياحاتتى دامىتۋعا قىزمەت وتەۋ ورتالىعىن... ىركەس ـ تىركەس تۇلعالادى.

كورىنىس قايدا بولسا، جول سول جەرگە دەيىن جوندەلدى. بيىل شينجياڭ ساياحات تارماق جەللەرىنىڭ قاتىناسى مەن ساياحات تاس جولى قۇرىلىسىن بارىنشا كۇشەيتىپ، جوعارى قارقىندى تاس جولدىڭ، مەملەكەتتىك، ولكەلىك جولداردىڭ ئتۇيىندى كورىنىس وڭىرلەرىمەن قاتىناسىنىڭ ىركىلىسسىز بولۋ دەڭگەيىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، ساياحات كورىنىس وڭىرلەرىنە تۇتاساتىن، "اسقىپاي ساياحاتتايتىن" كوپتەگەن كورىنىستىك تاس جول قۇرىلىسى نساندارىن اتقارىپ، "اۋتوكولىك جولدا جۇرەتىن، ادام كورىنىس ورتاسىندا ساياحاتتايتىن" تاس جول ەكولوگيالىق ساياحاتىنىڭ تانسقىسىن ۇزدىكسىز جارقىراتتى.

قىزمەت وتەۋ ساپاسى جوعارىلاپ، قاتىناۋ اناعۇرلىم ىركىلىسسىزدەنە ئتۇستى

تاس جول دا كوركەم كورىنىس. شينجياڭ ساياحات سارا جەلىسىنىڭ مارىكا اسەرىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، مايتاۋ ـ كۇشار تاس جولىن ۇلگى ەتكەن جەللەس كورىكتى تاس جولدان ۇلگى كورسەتۋ جولىن سالىپ، S101 جەلىسى تيانشان جاعرايىپالىق سۇرەت ئدالىزى، G681 جەلىسى التاي ـ قومقاناس، S237 جەلىسىنىڭ قۇلجا ـ موڭعۇلكۇرە سياقتى ئبىر توپ ينتەرنەتتە تانىمال، ئسوزسىز باراتىن جولدارىدا سالىپ، ئوز كولىگىمەن ساياحاتتاۋشىلارعا ئتىپتى دە كوپ تالعام ازىرلەدى.

"ئوز كولىگىمەن ساياحاتتاۋدىڭ" بارعان سايىن كوبەيۋىنە بايلانىستى، بۇقارانىڭ ئجۇرىس ـ تۇرىس قاجەتى "جۇرە الۋدان" "جاقسى جۇرۇگە، الاڭسىز جۇرۇگە، جايلى جۇرۇگە" وزگەردى. شينجياڭنىڭ قاتىناس ـ تاسىمال تاراۋلارى ۇيشە اۋتوموبيل ەرۇجايى قۇرىلىسىنا جەتەكشىلىك ەتىپ، "تاس جولداعى تاسىمال" جىلجىمالى كوفە اۋتوموبيلى جوننىدە نزدەنىس جاساپ، جاسىل ساپارعا شىعىپ "توقتاۋسىز ئجۇرۇ ينجەنەرياسىن" اتقارىپ، ئتۇيىندى ساياحات كورىنىس جولدارىنىڭ سايكەستى قۇرىلعالارىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، قالىڭ ساياحاتشىلاردىڭ ئجۇرىس ـ تۇرىستى سەزىنۋ اسەرىن جوعارىلاتىپ، ساياحاتشىلاردىڭ قۇانا كەلۋىنە، كوڭىلدى ساياحاتتاۋىنا، رازى بولىپ قايتۋىنا مۇمكىندىك جاسادى.

قاتىناس ساياحات ورتاسىن جاندانداردىرىپ، ساياحات قاتىناستىڭ تيپ جاڭالاۋىن جەبەدى. بيىل جىل سوڭىندا شينجياڭ مەملەكەتتىك، ولكەلىك نەگىزگى جوعارى قارقىندى تاس جولدارىدا جانە شارت ـ جاعدايى كەلەتىن ادەتتەگى تاس جول قىزمەت وتەۋ اۋماقتارىن زارىادتاۋ نەگىزدىك قۇرىلعى تورىمەن جاپياي قامتۋدى جۇزەگە اسىرادى. جوعارى قارقىندى (1 ـ دارەجەلى) تاس جول بويىنداعى 112 جۇپ (ورىن) قىزمەت وتەۋ اۋماعى سۋمەن شايلاتىن دارەتحانامەن جاپياي قامتىلدى، 45 اۋتوكولىك جولاۋشى تاسىمال بەكەتى ساياحات بويىنشا جىناۋ ـ جونەلتۋ ورتالىعى يقۇاتىنا يە بولدى، 34 ۋوگزال، اۋەجايدان كورىنىس وڭىرىنە دەينگى جولاۋشى تاسىمال سەمال توتە لەنياسى تارتىپپەن اشىلىپ، ئۇرىمجى سياقتى جەرلەردەگى جولاۋشى تاسىمال بەكەتتەرىندە تەمىر جول، تاس جول، حالقىنىڭ اۋياتسيا سىندى "كوپ فورمادا بىرلەسىپ تاسىمالداۋ قىزمەت وتەۋ ارالىن" جەدەل قالىپتاستىردى...

ئوز كولىگىمەن ساياحاتتاۋعا قاتىناسقاننا كوپ جىل بولعان فاڭ يۇان جىلدار بويى ئوز كولىگىمەن ساياحاتتاۋ ۇيىرمەلەرىن باستاعان، ونىڭ بۇكىل شينجياڭنىڭ تاس جول بويىنداعى ساياحات نەگىزدىك قۇرىلعى قۇرىلىسىنىڭ وزگەرىسى جوننىدە اسەرى وتە تەرەڭ. "قىزۇ قارسى الناتىن كورىنىس وڭىرىندەگى جوعارى قارقىندى تاس جولدىڭ بويىنا زارىادتاۋ باعاناسى ورناتىلىپ، اۋتوكولىك توقتاتۋ الاڭى تىڭنان قوسىلدى، كورسەتكىش بەلگى تاقتاسى سياقتىلار جاڭالاندى، ئوز كولىگىمەن ساياحاتتاۋ اناعۇرلىم قولايلى، الاڭسىز بولدى"، ـ دەدى ول.

مەكەن ـ جايىمىز: ئۇرىمجى قالاسى حۇڭيۇان سولتۇستىك جولى 500 ـ ئنومىر، تاراتۋ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 5593341 پوچتا ئنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۇان، جىلدىق باعاسى 228 يۇان